

Tereza Svobodová, *Role Juana Carlose Bourbonského během španělského přechodu k demokracii*, České Budějovice 2012, 50 s. (bakalářská práce Ústavu romanistiky FF JU).

Posudek vedoucího bakalářské práce

Přestože hlavním úkolem práce Terezy Svobodové bylo představit roli Juana Carlose Bourbonského během španělského přechodu k demokracii, předložená bakalářská práce tento cíl v mnohém překračuje. Studentka se ve své stručné ale pečlivě promyšlené stati neomezila pouze na výklad zásadních demokratických změn, jež ve Španělsku proběhly po nástupu Juana Carlose Bourbonského na královský trůn. Srovnatelnou pozornost věnovala také rozličným aspektům, jež ovlivnily osobnost Juana Carlose rodinným prostředím počínaje přes výchovu pod dohledem frankistických preceptorů až po jeho sňatek s řeckou princeznou Sofií. Ve stati Terezy Svobodové se lze dozvědět mnohé zajímavé informace o králově postoji k předním politickým činitelům frankistického i demokratického Španělska, z nichž se s ohledem na vytyčené téma jeví jako klíčové především jeho vztahy ke generalissimu Frankovi a předsedovi španělské vlády Adolfu Suárezovi (1976-1981). Veškeré poznatky jsou v práci vyloženy v širokém historicko-politickém kontextu. Velice pozitivně je třeba kvitovat rovněž zařazení kapitoly, v níž autorka na základě sociologických průzkumů uskutečněných v letech 1975-2012 představuje proměnu vnímání Juana Carlose Bourbonského a instituce monarchie očima Španělů. Právě ta patří dle mého soudu z celé práce k nejzajímavějším.

Mnohé informace, jež přináší text Terezy Svobodové, mohou být pro čtenáře překvapivé. Za všechny bych zmínil například vztahy Juana Carlose s otcem, kde počáteční rivalitu nahradila otcova podpora nastartovaného demokratizačního procesu země. Nepříliš známou je rovněž skutečnost, že změny podnikané po smrti generála Franka nebyly rozhodně nějak spontánními, nýbrž se jednalo o zdlouhavý a náročný proces, kterému musela předcházet proměna celé španělské společnosti. Přestože většina Španělů oceňuje roli Juana Carlose během přechodu k demokracii, z práce Terezy Svobodové nelze nenabýt dojmu, že španělská tranzice rozhodně nebyla dílem jednoho muže a že hlavní role Juana Carlose nespočívala ani tak v přípravě důležitých demokratizačních kroků, jako spíše v tom, že z pozice své funkce tyto změny umožnil.

Ačkoliv ke zkoumanému tématu existuje bohatá, především španělsky a anglicky psaná literatura, mnohé z otázek spojených s rolí krále Juana Carlose v přechodu k demokracii nebyly ještě historiky zcela zřetelně zodpovězeny. Tereza Svobodová na některé z nich nepřímou naráží ve své práci, přibližuje názory předních znalců této problematiky, někde se

snaží připojit vlastní vysvětlení. Některé otázky však ponechala bez odpovědi. Jednou z nich je i postoj Juana Carlose Bourbonského k představitelům vojenského puče z roku 1981, resp. úloha, již měl v představách revoltujících generálů španělský král po čas zmiňovaných bouří sehrát. Byl bych proto rád, pokud by Tereza Svobodová mohla svůj názor na tuto záležitost vyložit během rozpravy.

Jak jsem již naznačil, při koncipování své stati vychází Tereza Svobodová ze znalosti výsledků základní španělské i zahraniční literatury, jejíž výpovědi doplnila o neméně zajímavé internetové zdroje. Jazyková stránka stati je solidní. Ke způsobu strukturování textu ani ke zvolené metodě nemám připomínek. Úprava práce není úplně ideální. Vytkl bych autorce především skutečnost, že opomněla vynechat řádek mezi textem a podnadpisy. Více úsilí měla věnovat také při vkládání tabulek a grafů.

Závěrem: I přes tyto dílčí připomínky považuji stať Terezy Svobodové za zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm „výborně“.

České Budějovice 28. 5. 2012

Mgr. Pavel Marek, Ph.D.